

និងប៉ះពាល់ដល់ហេតុផលយុទ្ធសាស្ត្រផងដែរ ។

ភីស្មៈផ្ទុំទាំងព្រៃព្រួញស្តុកស្តុះពេញខ្លួនយ៉ាងព្រងើយ មានអ្នកយាមរក្សាការពារនៅជុំវិញ រង់ចាំវេលារបស់គេនឹងធ្វើដំណើរទៅកាន់បរលោកតាមយថាភូត ។

អាស្រ័យការបង្ខំកបង្ហាត់ចិត្តរបស់គេយ៉ាងអស្ចារ្យ លោកស្តេចសឹកអ្នកគ្មានបាប បានបន្ថយពេលស្លាប់ឲ្យយឺតយូររហូតទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខាងមុខ ។ លុះដល់អភិលក្ខិតកាលនោះហើយ លោកស្តេចសឹកសម្លឹងម្នាត់បង្កោនចិត្តដ៏ក្លាហានរបស់លោក ថ្វាយព្រះជាម្ចាស់អ្នកសាងមក ។

ខាងពួកកុរុ បានហៅប្រជុំប្រឹក្សាការសង្គ្រាមម្តងទៀត ក្នុងការប្រជុំគ្រានេះ គេបានរើសយកលោកអាចារ្យទោណ ជាស្តេចសឹកជំនួសភីស្មៈ ។ ពួកបាណ្ឌពបានដឹងដំណឹងនេះហើយ ក៏ភិតភ័យដោយហេតុថា ទោណជាអាចារ្យរបស់គេ គេឃើញបាបកម្មក្នុងការដែលធ្វើសង្គ្រាមតស៊ូនឹងគ្រូឯង ព្រោះរាងកាយរបស់លោកគ្រូនេះ ក្នុងសម័យឥណ្ឌូបុរាណ គេរាប់អានប្រកាន់ថាជារបស់ស័ក្តិសិទ្ធិសិស្សណាប្រទូសរ៉ាយមិនបានសោះ ។

ភាគទី ១៤

ទោណាចារ្យអ្នកនាំពង្រីខាងកុរុ

ថ្ងៃព្រឹកឡើង តំណែងការដួលនៃភីស្មៈ ទងជ័យកំពូលទ័ពនៃទោណាចារ្យបានទៅប្រតិស្នានយ៉ាងសង្ហាក្នុងស្នាមយុទ្ធ សម្រាប់សម្តែងត្រៀមសំគាល់ប្រចាំជាតិ ដែលមហាជនតែងស្គាល់រាល់គ្នាថា សុវណ្ណវេទី តាំងនៅលើស្បែកម្រឹត, វេទីនេះប្រាប់ឲ្យដឹងប្រព័ន្ធជិតភេទរបស់គេព្រោះព្រហ្មណាចារ្យទាំងពួង សម័យឥណ្ឌូបុរាណជាអារណ្យវាសិន អ្នកអាស្រ័យនៅក្នុងដែនដងព្រៃស្ងាត់ចាកពពួកមនុស្ស គ្មានអាឡោះអាលីយក្នុងផ្លូវលោកីយ៍សោះ រុករានលែងតែប្រដៅធម៌ និងចំណេះវិជ្ជាសម្រាប់លោកខ្លះ ដល់អន្តេវាសិកកំលោះ អ្នកមានហិរិឱក្ខប្បៈ មកនៅចោមពោមជាសិស្ស ។

ទោណ មុនដែលបានទទួលតំណែងជាចមពល បានពោលពាក្យប្តេជ្ញាចំពោះព្រះភក្ត្រទុរយោធន៍ថា «គេនឹងទៅយកខ្លួនយុធិស្ឋិរដាក់ត្រៀមពន្ធនា មកកាន់បន្ទាយកុរុឲ្យបាន» ។

អរជុនបានឮពាក្យប្តេជ្ញា មុខគួរឲ្យខ្លាចនេះហើយ ក៏ទូលយុធិស្ឋិរថា «លោកអាចារ្យចាស់របស់យើង ជាមនុស្សស័ក្តិសិទ្ធិណាស់ យើងនឹងយកជីវិតគេមិនបានទេ, ក្នុងការសង្គ្រាមមើលទៅដូចជាអ្នកណាក៏ដោយ យើងអាចនឹងសម្លាប់បានទាំងអស់ ឥតរើស

មុខជាទុកអ្នកនេះសម្លាប់អ្នកនោះទេ ប៉ុន្តែសូម្បីដល់ម្តង យើងនឹងសម្លាប់គេក្នុងសង្គ្រាមរវាងបងប្អូននេះក៏មិនបានដែរ, ទោះបីដូច្នោះក្តី ពាក្យដែលលោកអាចារ្យប្តេជ្ញានោះ ជាពាក្យប្តេជ្ញាគួរឲ្យស្នើបណាស់, ប៉ុន្តែខ្ញុំសុំប្តេជ្ញាតនឹងពាក្យប្តេជ្ញារបស់លោកគ្រូអាចារ្យថា « ដរាបណាលោហិតរបស់ខ្ញុំមាន សូម្បីតែមួយដំណក់ក្នុងកាយរបស់ខ្ញុំ, រកាយរបស់យុធិស្ឋិរ នឹងមិនត្រូវភយន្តរាយសូម្បីតែពេទ្យមួយសរសៃឡើយ ដរាបនោះ, ទោណនឹងចូលមកជិតអង្គយុធិស្ឋិរ មិនបានជាដាច់ខាត ជ្រៅលែងតែដើរជិះជាន់លើសពអរជុនចូលមក» ។

មុននឹងឡើងលើថសិក លោកអាចារ្យទោណបានចម្រើនការនាមួយបទនិករ្យកដល់ទេវតា និងថ្លែងសន្ទនារវាងដាស់តឿនសេនាទាហានរបស់គេពីរបីម៉ាត់ថា «ទាហានទាំងឡាយ ! កិត្តិយសនៃការនាំទាហានដ៏ក្លាហាន ធ្លាក់មកជាភារៈលើយើង ក្នុងថ្ងៃនេះការទទួលខុសត្រូវក្នុងរាជការសង្គ្រាមធ្លាក់មកលើយើងទាំងមូល គេជះគុណបុណ្យព្រះជួយឲ្យរាជ័យ យើងមានសេចក្តីសង្ឃឹមពេញទីថា ម្តងនេះ សង្គ្រាមនឹងសាបសូន្យទៅ ដោយសារថ្វីដៃជ័យជម្នះរបស់កុរុ ប៉ុន្តែគ្មានមេទ័ពឬនាយពលណា សូម្បីក្លាហានជាយជ័យដូចម្តេចក្តី ក៏មិនអាចនឹងយកជ័យជម្នះ ដោយកម្លាំងរបស់ខ្លួនតែម្នាក់ឯងបានឡើយ ត្រូវតែអាស្រ័យសេចក្តីព្រមព្រៀងអស់បណ្តាពួកពលទាហាន ជ្រាមជ្រែង ពេញសតិកម្លាំងពួកដៃគ្នា ជួយកំចាត់ពួកបច្ចាមិត្រ ទើប

អាចនឹងយកជ័យជម្នះបាន ដោយហេតុនេះហើយអ្នកទាំងឡាយចូរដឹងថា កិត្តិយសរបស់ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ និងស្រុកទេសរបស់អ្នក ការនិរាសក៏យនៃគ្រួសាររបស់អ្នក រមែងអាស្រ័យកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងសតិបញ្ញារបស់អ្នករាល់គ្នា ជាការផ្ទុកផ្តាក់លើអ្នករាល់គ្នា មិនជាការស្ថិតនៅលើឯកជនទេ សូមឲ្យទាហានទាំងឡាយ កត់សំគាល់រឿងនេះទុកក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួនចុះ នឹងសូមឲ្យធ្វើមុខការនាទីរបស់ខ្លួន យ៉ាងកូនប្រុសមែន ៗ មិនត្រូវទៅគិតដល់ផលក្នុងទីបំផុតទេ» ។

នៅថ្ងៃដំបូងដែលទោណាចារ្យបានទទួលតំណែងជាអ្នកបញ្ជាការទ័ពហើយ, អភិមន្យ បុត្រអរជុន បានបញ្ជាញថ្វីដៃយ៉ាងឯកប្លែកជាងគេក្នុងការចម្បាំងសម្តែងសេចក្តីក្លាហាន ឲ្យឃើញច្បាស់ប្រាកដដល់ភ្នែកអ្នកផង ម្តងហើយម្តងទៀត បង្ហាញខ្លួនជាអ្នកចម្បាំងយ៉ាងឯកក្នុងជំនាន់ក្រោយ ដែលទើបនឹងទ្រទ្រង់ឡើងប្រុងនឹងបានជាអ្នកធំទៅខាងមុខ ។ ការប្រយុទ្ធដណ្តើមជ័យគ្នាក្នុងថ្ងៃនេះ អភិមន្យចូលច្បាំងនឹងកុរុរាជាមួយអង្គទ្រង់នាមថាបោរព អភិមន្យចាប់ទាញកន្ត្រាក់បោរពទម្លាក់អំពីរាជរថ ត្រវ៉ាត់ដួលជ្រហិតជ្រហាម ។

ជ័យទ្រង់ ក្សត្រិយ៍សិន្ទុ កាលបានឃើញព្រះបាទបោរពធ្លាក់នៅក្នុងភយន្តរាយ ក៏ម្នីម្នាចូលទៅជួយដោយរូសរាន់ បានរក្របីគ្នាតនឹងអភិមន្យ ឆាត់ហើយឆាត់ទៀត ។ អ្នកប្រយុទ្ធគ្នាទាំងពីរប្រាណ មិនអាចនឹងកាប់ចាក់គ្នាត្រង់ណាបាន ដោយហេតុស្មៀតញឹកជិតស្មើ

គ្នា ។ បន្តិច ជ័យទ្រង់លុតជង្គង់ចុះ ហើយចាក់សំដៅដើមទ្រូង
អភិមន្យ ប៉ុន្តែអភិមន្យកាត់ទាន់ ក្របីទង្គិចគ្នាៗតែនាត់ ៗ ក្របីរបស់
ជ័យទ្រង់ចាក់ពាក់កណ្តាល ជ័យទ្រង់ស្ទុះរត់ឡើងលើរថសឹកបរ
ចេញទៅអំពីស្នាមយុទ្ធ ទុកឲ្យកុរុរាជាមួយអង្គ និងព្រះបាទសល្យៈ
រាជាក្រុងមាទ្រៈ ចូលតយុទ្ធនឹងអភិមន្យ ។

ក្សិណនោះ ទាហានបាណ្ឌពមួយកងលើកចូលមកជួយ
អភិមន្យ ។ ភិមកាន់ដំបងមួយយ៉ាងធំ ខាងចុងមានបន្លាដូចជាបន្លាផ្លែ
ទុរេនត្រូវរឹតភាត់ចូលទៅរះគ្នាតត្ននឹងសល្យៈ ទាំងពីរអង្គស្ទាត់ក្នុងក្បួន
រុប្រីដំបងដូចគ្នា ៗតែស្ទុះដែលផ្លាស់គ្នាវាយម្តងម្នាក់ ៗសូរហាក់ដូច
សិរីង្គតោប្រឡំគ្នា ទាំងពីរអង្គឈរចំអើតជើងជ្រែងគ្រឿងកំញើញ
ចាំកាត់ការពារកម្លាំងអាវុធ ដែលអ្នកម្ខាងវាយមកឲ្យស្រាលចុះ ដូច
យ៉ាងខ្យល់បក់មកត្រូវកាយ ។ ការតស៊ូគ្នារឹតតែខ្លាំងឡើង ។ ទោះបី
ដល់ម៉្លេះក្តី អ្នកចម្បាំងទាំងពីរមិនព្រមថយចេញមួយជំហានឡើយ
ចេះតែស៊ូទ្រាំវាត់វាយគ្នាៗស្ទុះទឹង ៗ ទម្រាំតែខាងណាមួយដួលទៅ
ក្នុងទីបំផុតត្រូវដួលផ្តាប់មុខទាំងពីរនាក់ ប៉ុន្តែភិមក្រោកឡើងបានមុន
លើកដំបងឡើងប្រុងនឹងសំពងឲ្យស្លាប់តែម្តង ស្រាប់តែឃើញសល្យៈ
មានលោហិតហូរព្រាលសន្លប់បាត់ស្មារតី ក៏អនុញ្ញាតឲ្យមនុស្សសែង
ទៅរកកងព្យាបាលពោធិ ដើម្បីចាត់ការរក្សារបួសតទៅ ។

ក្នុងភាគម្ខាងនៃស្នាមយុទ្ធនោះ ទោណាចារ្យកំពុងតែធ្វើការ

ប្រយុទ្ធនឹងបញ្ចាមិត្រ លុះក្រឡេកមើលទៅឃើញយុធិស្ឋិរនៅតែមួយ
អង្គឯងគ្មានអ្នកណាការពាររក្សាអង្គ ក៏បររថតម្រង់ស្លឹកចូលទៅប្រុង
នឹងធ្វើឲ្យបានដូចពាក្យប្តេជ្ញាទុករួចហើយថា «នឹងចាប់យុធិស្ឋិរ
យុធិស្ឋិរយកទៅកាន់បន្ទាយកុរុឲ្យបាន» ។ ទាហានពួកបាណ្ឌព
ឃើញទោណាចារ្យបររថសឹកសំដៅស្តង់ទៅ ក៏ស្រែកត ៗ គ្នាលាន់
ទ្រូងពេញស្នាមយុទ្ធ ដើម្បីឲ្យជួយគ្នាប្រុងប្រយ័ត្ន ។ អរជុនដឹងថា
ព្រះរាជារបស់ខ្លួនធ្លាក់ទៅក្នុងទីមានភ័យហើយ ក៏ស្ទុះផ្អើលទៅជួយ
ដោយរូសរាន់ បរសិទ្ធពល្បឿនស្លៀសសំដៅទៅរកយុធិស្ឋិរ បន្តិចអរជុន
ដែងមុខបាន ចោលមេទ័ពកុរុនៅទីខាងក្រោយ ទៅដល់ជិតអង្គ
យុធិស្ឋិរមុនទោណា ខំការពារមិនឲ្យទោណាចូលទៅយាយីបាន ។

ក្នុងភាគដទៃនៃស្នាមយុទ្ធ មានអ្នកប្រយុទ្ធគ្នាដោយអន្លើ ៗ មិន
សូវប្លែកពីថ្ងៃមុន ៗ ប៉ុន្មានទេ ក្របីនិងក្របីប៉ះទង្គិចគ្នាៗសូរតែញាំង
ៗ ជួនបាក់ជាក់ណាត់ ៗ សេះសឹកដួលដេកប្រកាច់លើដែនពសុធា
រថសឹកបាក់ប្រែក កងរថករចូតខ្ចាត់ខ្ចាយ ជំរើសឹកស្រែករ៉ូមរ៉ាម
លើកប្រមោយត្រកងកន្ទុយចោលឆ្លេឆ្លាពាសពេញទីយុទ្ធភូមិ ប៉ុន្តែ
រឿងអស់នេះមិនមែនមានតែក្នុងថ្ងៃនេះទេ ពីថ្ងៃមុន ៗ ក៏មានយ៉ាង
ហ្នឹងដែរ ទើបមិនទើងពណ៌នាឲ្យល្អិតល្អន់សព្វគ្រប់ទេ ។ ការកាប់
សម្លាប់គ្នានោះ ជារឿងធម្មតារបស់សង្គ្រាម ។ ការរត់ និងការដេញ,
ការបែកទ័ព និងការប្រមូលផ្តុំពលចូលជាកងឡើងវិញ សម្លេងស្រែក

ថាមានជ័យ, សម្លេងថ្ងៃរបស់អ្នកត្រូវវិបូល, សម្លេងស្រែកថាប្រឹងឡើងៗ, សម្លេងពន្យុះគ្នាឲ្យចូលវាយកាប់ចាក់ទាំងអម្បាលនេះជាការមានរាល់ថ្ងៃ ដែលអ្នកបុរាណគតិសូម្បីជាអ្នកល្អិត ក៏មិនចង់ពណ៌នាឲ្យពិស្តារដែរ ។ លំដាប់នោះ វេលារត្រីក៏ចរចូលមកដល់ក្រែងខ្លឹមស័ព្ទសញ្ញាឲ្យឈប់ច្បាំងមួយលើកទៀត ។

ព្រឹកឡើងជាថ្ងៃទី ១២ ទោណខំប្រឹងព្យាយាមធ្វើការនឹងចាប់ខ្លួនយុធិស្ឋិរឲ្យបានតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន គេនាំកងទាហានទាំងមូលចូលទៅដោយប៉ុនប៉ងតែម្យ៉ាង គឺនឹងចាប់យកយុធិស្ឋិរឲ្យបាន ។ ព្រួញធ្នូទាំងអស់បាញ់តម្រង់តែទៅលើអង្គយុធិស្ឋិរមួយ ដោយបំណងយ៉ាងធំនឹងកាប់យុធិស្ឋិរឲ្យបាក់ ហើយចាប់យកខ្លួនទៅបន្ទាយឲ្យបាន ។ ឧបាយកលដើម្បីចាប់យកយុធិស្ឋិរឲ្យបានងាយ គេជន្លឲ្យអរជុនឃ្លាតចេញអំពីយុធិស្ឋិរ ដោយឲ្យសុសរម៉នទៅរងារអ្នកច្បាំងតូចនិងអរជុន, អរជុនក៏ទទួលច្បាំង ប៉ុន្តែភ្នែករំពៃមើលមកតែងយុធិស្ឋិរ ព្រោះគេបានយល់កលល្បិច ដ៏ជ្រាលជ្រៅរបស់ការល្បួងច្បាំងនិងពាក្យប្តេជ្ញារបស់ទោណនៅចាំជាប់ជានិច្ច បានប្រយុទ្ធគ្នានិងសុសរម៉ន ហើយត្រឡប់មករាំងរក្សាយុធិស្ឋិរវិញ ។

នៅគ្រាដែលទោណលើកទ័ពតម្រង់ទៅប្រុងនឹងបង្ក្រាបយុធិស្ឋិរនោះ កងទ័ពធំកុរុមិនបាននៅទំនេរទេ ក្សត្រិយ៍កុរុជាច្រើនអង្គបានចាត់ការបំបែកញែកគ្នាចូលវាយកងទ័ពបាល្លាពជាច្រើនផ្លូវ

បានជាធ្វើដូច្នោះ ដើម្បីនឹងវាយឲ្យបែកខ្ចាត់ខ្ចាយ ហើយចាប់យកយុធិស្ឋិរឲ្យបានដោយងាយ ។ ទុរយោធន៍ចូលវាយក៏មប៉ុន្តែទើបចូលច្បាំងបានមួយស្របក់ ក៏ត្រូវអាវុធ ត្រូវថយចេញអំពីទីស្នាមយុទ្ធ ។ អរជុនសង្កេតឃើញកុរុរមកម្ខាំងដ៏ខ្លាំងព្រួញគ្នាវាយដំហូរមកបីដូចជារលកទឹក ទើបគេបោលសម្រុកចូលវាយកាត់ពាក់កណ្តាលទាហានថែរមុខ, ទាហានថែរមុខបែកទៅម្ខាងមួយថែវ ៗ ខ្ចាត់ខ្ចាយវាយពួកតូច ៗរួមគ្នាជាកងទ័ពវិញមិនបាន ខ្លះទៅលិចខ្លះទៅកើត នេះជាថ្វីដៃយ៉ាងឯក ជាស្នាដៃមានគ្រូ ធ្វើឲ្យការរុករុលមកនៃកងទ័ពកុរុយឺតយូរដំណើរ ធ្វើការមិនបានសម្រេចផលដូចកម្លាំង ។ កណ៌ឃើញដូច្នោះ ចិត្តរបស់គេដែលប៉ុនប៉ងតែនឹងឫស្យាព្យាបាទពេញពោរមិនអាចនឹងទប់ទល់ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បាន ក៏ស្ទុះចូលទៅវាយអរជុន ឥតគិតជីវិតជារស់ ឬស្លាប់ គិតតែខំយកជ័យជម្នះឲ្យបាន ឬក៏លះបង់ជីវិតជាពលលីសម្រាប់ដែនដីប៉ុណ្ណោះ បានតែដៃគ្នាជាយូរ ឮសូរស័ព្ទសន្លឹកគឺកក ប៉ុន្តែកណ៌ក្តី អរជុនក្តី គ្មានអ្នកណាបានជ័យអំពីអ្នកណាឡើយ ព្រោះអ្នកទាំងពីរប្រាណ មានកម្លាំង និងចំណេះវិជ្ជាប្រដិប្រសងគ្នា អ្នកទាំងពីរមានសេចក្តីពេញចិត្តនឹងខ្លួនឯង ក្រងការដែលផ្លាស់គ្នាវាយ ផ្លាស់គ្នាទទួលរង ឥតចាញ់ប្រៀបគ្នាត្រង់ណា រហូតដល់ព្រលប់ ទើបលើកលែងប្រយុទ្ធគ្នាផ្សេងខ្លួន ។

ភាគទី ១៥

បរណាការនៃអភិមន្យ

ថ្ងៃទី ១៣ នៃយុទ្ធវារៈរឿងរះមក ទោណមានចិត្តសប្បាយរីក
 រាយក្រៃពេក កម្លាំងរបស់គេក៏នៅមានពេញបរិច្ចណ៍ កម្លាំងធម៌ពល
 សោត ក៏នៅមិនទាន់រលស់អស់ គេចាត់កងទាហានក្នុងថ្ងៃនេះជារូប
 សរសៃមងពឹងពាង ដើម្បីធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រួនធូនការសឹកវាយមកនឹង
 មិនឆ្លុះឆ្លាយចូលទៅរួច រៀបលែងតែចូលស្លាប់ ឬត្រូវគេចាប់ខ្លួន ក្បួន
 ទ័ពច្រើនស្រទាប់ច្រើនជាន់ ដូចពោលមកហើយនោះជាយុទ្ធកិច្ច
 ជំនាន់បុរាណរបស់ឥណ្ឌូ ប៉ុន្តែតាមធម្មតា ឧបាយកលទាំងនេះ
 ច្រើនតែយកមកប្រើការនៅវេលាដែលឃើញថាទាល់ច្រក អស់ផ្លូវ
 នឹងកែខែ ហើយដើម្បីនឹងបញ្ជាក់ឲ្យអរជុនផ្សំខ្លួនចូលទៅក្នុងទី
 ដែលគេធ្វើកលទុកនោះ ទើបគេចោលសំដីទៅដល់អរជុនដូចកាល
 ថ្ងៃមុន ។ អរជុនគ្រិះរិះយល់ឧបាយកលនោះ ដែលមានសេចក្តីដូច
 គ្នា និងសំដីឧបាយកលរបស់ពឹងពាងអញ្ជើញរុយថា «អញ្ជើញចូល
 មកក្នុងបន្ទប់ទទួលភ្ញៀវរបស់ខ្ញុំចុះ» ។ អរជុនទទួលពាក្យបបួល
 ច្បាំង ប៉ុន្តែមិនចោលនាទីរបស់ខ្លួន ទើបប្រើអភិមន្យជាបុត្រឲ្យទៅ
 តស៊ូជំនួសខ្លួន ។ អ្នកចម្បាំងកំលោះត្រកអរជុនប្រមាណ ដែលបាន
 ទទួលនាទីធ្វើការជំនួសបិតាដូច្នោះ ក៏រូសរាន់ឡើងជិះរថសឹកបរ

គត្រឹកតម្រង់ទៅទិសសមរម្យ ហាក់ដូចជានឹងទៅបោសកងទ័ពកុរ
 ឲ្យរលីងអស់ទៅ ដោយការរុករានតែម្តង ។ ដើម្បីនឹងរាំងរាមិនឲ្យ
 អភិមន្យរុករានចូលទៅរួច ទុរយោធន៍ក៏ចូលមករាំងរាដោយកម្លាំងដ៏
 មហិមា ប៉ុន្តែកាលប៉ះទង្គិចគ្នាមួយទ្រូសទៅ អភិមន្យបានផ្ទៀរចូល
 មួយអន្លើទុកនៅកាយទុរយោធន៍ និងប្រហារទាហានរក្សាអង្គទុរ-
 យោធន៍ស្លាប់វាល ។ អ្នកដែលចូលទៅផ្ទៀងអភិមន្យម្នាក់ទៀត គឺ
 សល្យរាជាក្រុងមាទ្រៈ ។ ព្រះរាជានេះក៏ដែរ អភិមន្យបានកាត់កម្លាំង
 ដោយព្រួញផ្ទុកពីរបី ដែលបាញ់ចេញទៅមិនខុសទីដៅ ហើយក៏រុករាន
 ទទ្រាន់ចូលទៅទៀត ។

លំដាប់នោះ ទុហសាសនៈចេញមករាំងរាទទឹងមុខ ដើម្បីមិន
 ឲ្យរុកចូលទៅរួច ។ អភិមន្យឃើញ ក៏ញញឹមហើយនិយាយឡើយ
 ឲ្យថា «ទ្រង់នេះឬដែលសមគំនិតនឹងសកុនិ អូសយកអាណាចក្រ
 របស់យុធិស្ឋិរ ដោយអសក្យមុខគួរឲ្យខ្ពើម ? ទ្រង់នេះឬដែលចិកសិរ
 ព្រះនាងទ្រៅបទី និងប្រមាថមើលងាយក្នុងទីប្រជុំជន ? ទ្រង់ហៅ
 ភិមថា «កញ្ជៈក្នុងផ្ទះទ្រង់ឬ? ទ្រង់ប្រមាថអរជុន ចិត្តខ្ញុំឬ ? ល្អហើយ
 ទ្រង់ជាសត្រូវជាទីគាប់ចិត្តខ្ញុំក្រៃពេក ខ្ញុំជាកូនបំណុលនៃពាក្យប្តេជ្ញា
 របស់ទ្រង់ដែលគុំកូននឹងរំលាងឲ្យរលីងអំពីប្រិយពី» និយាយដូច្នោះ
 អ្នកចម្បាំងកំលោះក៏ចូលប្រហារទុហសាសនៈ ដោយកូនសត្រូវ
 ដួលដេកលើផ្ទៃព្រះធរណី ប៉ុន្តែក្រុយកុរជាច្រើន រត់ទៅជួយរួចអំពី

មរណភ័យដោយថ្វីដៃអភិមន្យ នាំគ្នាគ្រាហ៍សែងចេញទៅអំពីស្នាមយុទ្ធ លោហិតច្រាលសន្លប់បាត់ស្មារតី ។

លំដាប់នោះ ក្សត្រិយ៍កុរុមួយអង្គទៀត ប្រឹងស្រូតរួតមកស្តាប់ស្នាក់វាយអភិមន្យ ប៉ុន្តែអភិមន្យគាស់ខ្នាតច្រើនទៅបាត់ដូចគេបក់រុយមួយក៏ប្រហែលគ្នា ហើយរុកចូលប្រឡូកពេញស្នាមយុទ្ធ ដេញពួកកុរុខ្នាត់ខ្នាយគ្មានអ្នកណាទើត ឬទល់មុខតដៃបាន ។

ក្សិណនោះ ជ័យទ្រុឌ ព្រះរាជាក្រុងសិរិរាជ រូបរមកម្លាំងគ្នានឹងក្សត្រិយ៍សឹកឯទៀត ៦ អង្គចូលវាយអភិមន្យ ។ ក្សត្រិយ៍ទាំង ៧ អង្គព្រួតគ្នាវាយអភិមន្យជុំវិញ កូនសរស្រសាចចេញមកអំពីគ្រប់ទិសដោយឥតមេត្តាករុណា អភិមន្យគ្មានតក់ស្លុតរន្ធត់ស្មារតីបន្តិចសោះ បានធ្វើការតស៊ូនឹងសត្រូវគ្នាច្រើន កើនហួសកម្លាំងខ្លួនជាច្រើនម៉ោងក្នុងទីបំផុត ទង់រូបមយូររបស់គេត្រូវព្រួញដាច់ធ្លាក់ដល់ដី ត្រូវរថបាក់ខ្ទេចខ្ទី ត្រូវសេះស្លាប់ នាយសារថីត្រូវគេចាប់ខ្លួនបានយកទៅទោះបីដូច្នោះ អភិមន្យក៏ឥតព្រួចព្រើ បានរន្ធដុំវិញទទួលសត្រូវទាំង ៧ ផ្លូវ ដែលព្រួតគ្នាចូលវាយ រាងកាយពេញទៅដោយរូសស្លាកស្នាមកញោតកញ្ឆកអស់ទាំងសព្វ លោហិតជាបន្ទួន មុខមាត់និងគ្រឿងតែងកាយ តាំងពីករហូតដល់ដង្កង ប្រឡាក់ដៃនិងឈាម ព្រោះក្រាំង ទោះបីដូច្នោះវិបុរសកំលោះតូចចេះតែខំតស៊ូរាបទៅយូរបន្តិចកើតមានអាការវិលមុខ អស់កម្លាំងប្រឹងទៅទៀតមិនរួច ក៏

ទន់ជង្គង់ចុះ ព្រោះលោហិតធ្លាក់ច្រើនណាស់ ដឹងខ្លួនថាជីវិតកំពុងស្ទុះចេញពីរាងកាយ ក្នុងទីបំផុតក៏មិនអាចនឹងទប់ទល់បានទៅទៀត ក៏ដួលចុះអស់សតិ អស់ខ្យល់ដង្ហើមចេញចូល គេដួលដូចដំរីគូកដួលក្នុងព្រៃដោយថ្វីដៃព្រានព្រៃកំណាច ប្រហារចោលក្នុងអារណ្យប្រទេស រលត់ដូចភ្លើងព្រៃរលត់ លិចទៅដូចព្រះអាទិត្យលិចចិទបាំងសិនេរុបពិត ងងឹតដូចព្រះច័ន្ទក្នុងយាមរនោច ។

វេលានោះ ព្រះអាទិត្យលិចផុតរាសី ទើបគេលើកការសង្គ្រាមក្នុងថ្ងៃនេះរង់ចាំថ្ងៃថ្មីទៅទៀត ។ គ្រានោះ ព្រះចន្ទ្រ និងដួងតារាករ រឿងរះត្រចះឡើងក្នុងនភាល័យប្រទេស ចែងចាំងរស្មីស្រទន់មកត្រូវសពអភិមន្យដែលដួលដេកកណ្តាលទីយុទ្ធក្វាម ។ មុខគួរឲ្យសោកស្តាយ អ្នកចម្បាំងមានថ្វីដៃថ្មីនេះពន់ពេកណាស់ ។

អរជុននៅវេលាដែលអភិមន្យទទួលមរណកាលនោះ នៅឃ្លាតឆ្ងាយអំពីគ្នា កំពុងតែប្រយុទ្ធក្នុងភាគម្ខាងនៃស្នាមយុទ្ធ លុះដល់ពេលលើកទ័ពត្រឡប់ចូលទៅក្នុងបន្ទាយវិញ ស្រាប់តែបានឃើញហេតុភេទដ៏អាក្រក់តាមផ្លូវជាច្រើនប្រការ ទើបសន្ទនានឹងនាយសារថីដោយសម្លេងដ៏ស្អាស្អុក ព្រោះមានចិត្តស្តុករន្ធត់ថា «នៃក្រិស្ណៈ ! ហេតុម្តេចបានជាមានហេតុភេទអាក្រក់ មកប៉ះពាល់ដល់ចក្ខុខ្ញុំក្នុងពេលព្រលប់ថ្ងៃនេះ ? ហេតុម្តេចបានជាចិត្តខ្ញុំតក់ស្លុតមុខគួរឲ្យអស្ចារ្យយ៉ាងនេះ ? ហេតុម្តេចបានជាស្លាប់ច្រើនពេញទាំង

ស្នាមយុទ្ធ ?» លុះចូលទៅជិតបន្ទាយក៏ប្រស្រ័យនឹងក្រីស្ត្តៈទៀតថា «ហេតុអ្វីចបន្ទាយយុទ្ធស្និរ ស្ងាត់យឹងឆ្លើះក្នុងយប់នេះ ? ហេតុអ្វីចបានជាអភិមន្យកូនតូចរបស់ខ្ញុំ មិនឃើញចេញមកទទួលខ្ញុំ ?» ។

អរជុនសន្សឹម ៗ ឈានជើងចូលទៅក្នុងបន្ទាយយុទ្ធស្និរក្នុងចិត្តពរស្ងាត់ស្ទើរ ដោយមានសេចក្តីសន្ធិះសង្គ្រោះជាខ្លាំង ។

កាលយុទ្ធស្និរ ក្រឡេកឃើញអរជុនចូលទៅ ក៏ថ្លែងរឿងអភិមន្យដែលតដៃជាមួយរាជសក្រវាត្រច្រើន ត្រូវអាវុធស្លាប់កណ្តាលរណារង្គ ។

អរជុនស្រែកចេញបានតែមួយម៉ាត់ថា «អាភ្លេងក្លា» ប៉ុណ្ណោះ ក៏ដល់នូវវិសញ្ញិភាព ដួលក្រាបផ្ទាល់ផែនដីបាត់ស្មារតីមួយស្របក់ធំ លុះលើកភ្នែកឡើងនឹកឃើញរឿងនោះ ក៏ក្រែកក្រោធជាញ់ទាំងខ្លួនទទួលយុទ្ធស្និរ ថា «ទ្រង់ថា ជ័យទ្រង់ព្រួញត្នាចូលប្រយុទ្ធកាច់កិនបុត្រទទួលបង្គំតែម្នាក់ឯងឬ ? ការដែលគេធ្វើដូច្នោះស្មើដូចចោរ ៧ នាក់ ព្រួញត្នាសម្លាប់កូនក្មេងម្នាក់ រកអ្នកណាជួយគ្មាន, គួរសមហើយឬ ក្សត្រិយ៍ប្រព្រឹត្តបន្ទាបខ្លួនចុះកាន់ហិនទោស ដោយឥតអ្សានខ្មាសយ៉ាងនេះ ទម្លាយច្បាប់នៃការរក្សាភិក្ខុមស័ក្តិ ជាមន្ទិលសៅហ្មងខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ក្សត្រិយ៍ដូច្នោះឬ ? សមឲ្យសេចក្តីក្រោធរបស់បិតាសម្លាប់វាចោលក្នុងលោកនេះ និងសូមឲ្យពាក្យផ្តាសាវនៃបិតា អ្នកមានបុត្រព្រាត់ប្រាសទៅហើយ តាមវាទៅក្នុងលោកឯមុខ, ឥឡូវនេះ យុទ្ធស្និរ

អ្នកទ្រង់សីល ចូរស្តាប់ពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្ញុំថា «សុំកុំឲ្យខ្ញុំបាននូវសេចក្តីសុខនៃស្ថានសួគ៌ឡើយ ថាឃើញខ្ញុំសម្លាប់ជ័យទ្រង់មិនបានក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះទេ, សុំកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់ខ្ញុំទៅកាន់និរយភូមិ និងទទួលទោសទណ្ឌកម្មដួសសត្វបាបដែលមានទោសធ្ងន់ ៗ នោះ បើមុនព្រះអាទិត្យអស្តង្គតក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ខ្ញុំសម្លាប់ជ័យទ្រង់មិនបានទេ» ។

យប់នេះ មានសេចក្តីសោយសោកបរិទេវនាការក្នុងបន្ទាយបាណ្ឌពពេញមួយរាត្រី លុះដល់ថ្ងៃព្រឹកឡើង អរជុនដណ្តើមយកសង្ខេបសិកមកផ្តុំខ្លួនឯង សម្លេងរន្ថើរន្ថាន់ជាអាណាត្តិសញ្ញាសម្រាប់ពាក្យប្តេជ្ញាដ៏ពន្លឹក ដែលគេនឹងធ្វើឲ្យបានសម្រេច នូវវេលាមុនព្រះអាទិត្យអស្តង្គតថ្ងៃនេះ ។

ពួកគោរពបានដឹងពាក្យសច្ចាប្រណិធានរបស់អរជុន ហើយបានឮសម្លេងសង្ខេបរបស់អរជុនទៀត ក៏ត្រៀមការតស៊ូយ៉ាងសាហាវក្នុងថ្ងៃនោះ អ្នកខ្លះដែលសម្លាប់អភិមន្យក៏ព្រួយខ្លួន ។ ឯជ័យទ្រង់មិនហ៊ានចេញទៅទទឹងមុខអរជុន រកផ្លូវគេចវេះទៅនៅក្រោយកងទ័ព ហើយបានស្តេចចូលទៅឯបារាំងទុរយោធន៍ មុនអរណារះទទួលថា «ពាក្យសច្ចាប្រណិធានរបស់អរជុនថា នឹងយកជីវិតខ្ញុំឲ្យបានក្នុងថ្ងៃនេះ ចោះចំពោះតែឈ្មោះខ្ញុំម្នាក់ ជាការតែកំហឹងសងសឹករបស់គេ តាំងពីដើមមកគេមិនដែលពោលពាក្យមុតមាំសម្លើមដូច្នោះ ព្រោះពូជពង្សវង្សត្រកូលរបស់គេ ត្រូវពួកគោរពពិឃាតបង់រាល់ ៗ ថ្ងៃ បាន

ជាគេឈឺចាប់ខ្លាំងណាស់ក្នុងថ្ងៃនេះ, អរជុនជាមនុស្សប្រាកដប្រជា ហើយជាសត្រូវដ៏រឹងរូងរបស់យើង ហេតុនេះ ពាក្យប្តេជ្ញារបស់គេមិន មែនជាពាក្យផ្តេសផ្តាសទេ យើងនឹងឡូកឡើយ ឬធ្វេសប្រហែសមិន បានសោះឡើយ ខ្ញុំគិតក្រែងថា សេចក្តីស្លាប់របស់ខ្ញុំនឹងមកដល់ក្នុង គ្រានេះ»។

ទុរយោធន៍ «កុំព្រួយ ! សម្រាប់ជាតិអ្នកចម្បាំង ដែលនឹងមក ប្រារព្ធខ្លាចស្លាប់យ៉ាងនេះមិនគួរសោះឡើយ, រាល់ខណៈដង្ហើម ចេញចូលរបស់ទាហាននោះ ជាការប្រឡែងលេងនឹងសេចក្តីស្លាប់ ខ្ញុំ ចង់និយាយថា ជំនួសថ្ងៃនេះជាវារៈទប់ផុតនៃជីវិតទ្រង់នោះ វាក្លាយ ទៅជាមរណៈនៃ អរជុនទៅវិញ»។

ជ័យទ្រថ «ភ័យរបស់ខ្ញុំជិតចូលមកដល់ហើយណា »។

ទុរយោធន៍ «មិនអីទេ ! កងទ័ពខ្ញុំទាំងអស់ ខ្ញុំបានផ្តាំឲ្យចាំ ការពាររក្សាទ្រង់ដោយប្រយ័ត្នប្រយែងក្នុងថ្ងៃនេះ យ៉ាងអស់ពីចិត្ត ហេតុនោះ ទ្រង់កុំខ្លាចអ្វីឡើយ»។

ក្សិណនោះ ក្រែងខ្លឹបន្តិសូរស័ព្ទឡើងដើម្បីឲ្យត្រៀមចម្បាំង អរជុនលោតឡើងលើរថសឹកដោយរូសរាន់ ហើយផ្តាំក្រិស្ត្តៈថា «ចូរ បរសេះសម្បុរផ្ទៃមេឃរបស់ខ្ញុំឲ្យលឿនតាមដែលអាចបរបាន ព្រោះ ថ្ងៃនេះ ការងាររបស់ខ្ញុំជាការងាររូសរាន់គួរឲ្យស្វែងណាស់ ខ្ញុំត្រូវធ្វើ ការឲ្យបានសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះតាមសំដីរបស់ខ្ញុំ ប្រសិនខ្ញុំធ្វើការនោះ

មិនបានសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះទេ ខ្ញុំត្រូវតែលះបង់ជីវិតរបស់ខ្ញុំមិនខាន ដែរ»។

រថសឹកអរជុន លាន់ឮគគ្រឹកស្ទើរកក្រើកទាំងស្នាមយុទ្ធ រត់ពី ចុងស្នាមយុទ្ធម្ខាងទៅដល់ចុងស្នាមយុទ្ធម្ខាងទៀត ។ មានអ្នកលេង ពួកកុរុមកទទឹងផ្លូវមុខរថសឹកអរជុនខ្លះដែរ អ្នកដំបូងគឺទុរមរស័ណ ប៉ុន្តែ អរជុនវាយរត់ច្រឡោតតោតក្នុងទៅដោយងាយ ហើយក៏បររថ ទៅទៀត ។

លំដាប់នោះ ទុហសាសនៈចូលវាយអរជុន ដោយខ្លោងដំរីសឹក មួយខ្លោងធំ, ដំរីសឹកគ្រាន់តែឮសូររថសឹកអរជុន ក៏ដាលបោល ប្រសាចទៅអរជុនបររថបង្ខំឃ្មីខ្មាតទៅរកជ័យទ្រថទៀត ។ គព៌នោះ ទោណាចារ្យចេញមកស្តាប់មុខអរជុន ហើយបបួលច្បាំងតក្ក ប៉ុន្តែ អរជុនសុំខ្លួនដោយសុភាពថា ចូរឲ្យអភ័យដល់កូនសិស្សចុះ ថ្ងៃនេះ កូនសិស្សមិនទទួលច្បាំងនឹងលោកអាចារ្យទេ ដ្បិតមានអំពល់រវល់ តាមរកវាយអ្នកដែលសម្លាប់អភិមន្យបុត្រខ្ញុំ ឲ្យបានសម្រេចតាម ពាក្យប្តេជ្ញាដ៏ធំ ដែលខ្ញុំបានតាំងប្រណិធានទុករួចមកហើយនោះ ។ រថសឹកអរជុនក៏លឿនគគ្រឹក ក្បែរខាងទោណាទៅតាមថែវទាហាន ដែលដឹកដំរីរង់ឥន្ទធន្ទ វាយកំចាត់ពលដែលនៅទទឹងមុខឲ្យវិនាស ចេញទៅ ។

ពេញមួយថ្ងៃនោះ ឮតែសូររថសឹកអរជុន គ្រឹកទៅ គ្រឹកមក ខ្លា

ខ្លាចទៅទាំងស្នាមយុទ្ធ ខំស្វែងរកតែជ័យទ្រង់ មិនទាន់ជួបប្រទះ
 សោះ ។ ក្រីស្ត្តៈឃើញសេះនឿយហត់ណាស់ ក៏បញ្ឈប់ដោះសេះ
 ចេញពីថ ឲ្យឈប់សម្រាកស៊ីស្មៅ នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម បាន
 មួយស្របក់ក៏យកសេះមកទិមវិញ ហើយបររថជ្រៀតជ្រែកទៅក្នុង
 កណ្តាលកងទ័ពកុរុ សង្វាតរកតែជ័យទ្រង់ ប៉ុន្តែជ័យទ្រង់មិនហ៊ាន
 អើតមុខចេញមក ឲ្យប្រាកដដល់ចក្ខុអរជុនសោះ ។ មានក្សត្រិយ័កុរុ
 ឯទៀតជាច្រើនអង្គ មកតទល់នឹងអរជុនដែរ ប៉ុន្តែអង្គខ្លះត្រូវអរជុន
 ប្រហារខ្ទេចទៅ, អង្គខ្លះមកល ៗ ក៏គេចបាត់ទៅ ថ្ងៃសោតក៏កាន់តែ
 ទន់ទាបណាស់ទៅហើយ ការដែលស្វែងរកជ័យទ្រង់មិនជួបនោះ
 អរជុនរកកលនឹងខូចចិត្តទៅហើយ ប៉ុន្តែគ្រោះជា គ្រានោះ ទទួល
 អរជុនចោលភ្នែកក្រឡេកមើលទៅចុងស្នាមយុទ្ធម្ខាងឯណោះស្រាប់
 តែបានឃើញជ័យទ្រង់គង់លើរថសឹក ឫកពាក្រអិតក្រអោង រឹងប៉ឹង
 មានទាហានមួយកងពលធំបែបាមអមអង្គចាំការពារ ។ អរជុនរក
 ក្រឡេកមើលទៅព្រះអាទិត្យក៏ជិតអស្តង្គតណាស់ទៅហើយ ទោះជា
 យ៉ាងណាក៏មិនត្រូវបណ្តោយឲ្យពេលវេលាកន្លងទៅទេដែរ សូម្បី
 ឃើញដូច្នោះហើយ ក៏មិនមែនជានឹងចូលទៅវាយបានដោយងាយ ៗ
 ដ្បិតកណ្តាដែលជាតួអង្គរក្សយ៉ាងសំខាន់ នៅចាំរក្សាអង្គជ័យទ្រង់
 នោះ, ឃើញអរជុនបររថតម្រង់ស្មៅចូលទៅរកជ័យទ្រង់ ក៏ស្ទុះស្ទាវ
 ចេញមកទទួលតដៃនឹងអរជុន ដោយបំណងនឹងរារាំងបង្អង់ឲ្យវេលា

ដុតរលត់ទៅ ព្រោះវេលានៅសល់តែពីរ ឬបីនាទីទៀតប៉ុណ្ណោះទេ
 ព្រះអាទិត្យនឹងលិចបាត់ហើយ បើពេលនោះ អរជុនធ្វើការមិនបាន
 សម្រេចទេ គេក៏ត្រូវលះបង់ជីវិតរបស់ខ្លួនដែរ នេះជាគំនិតរបស់
 កណ្តាដែលគិតទុកតែក្នុងចិត្តថា «បានឱកាសល្អហើយ ចំពោះការ
 ព្យាបាទនឹងអវិចិត្តគ្នារហូតដល់អាយុក្ល័យ វេលានេះអញនឹងកាច់
 អរជុនឲ្យដួលទាំងជំហរ កុំឲ្យមានផ្លូវក្រោកឡើងរួច» ។

ក្រីស្ត្តៈឃើញថាអរជុនធ្លាក់ទៅក្នុងទីចង្អៀតចង្អល់ប្រដុត
 ប្រជើយមិនដឹងជានឹងបរាជ័យ ឬមានជ័យដូច្នោះ ព្រះហឫទ័យទ្រង់
 ជាទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង ។ ក្នុងគ្រាមួយរំពេចនោះ ហាក់បីដូចជាមានទេវតា
 ដ៏មានប្រទានភាពមកជួយភ្លាម ៗ មេឃមីរងងឹតខ្ចួលខ្មៅគ្រប់ទិស
 ចិបបាំងមណ្ឌលព្រះទិសកងងឹតសូន្យសុង ទាល់តែកណ្តាគិតថាដល់
 វារៈទីបំផុតនៃការសញ្ញារបស់អរជុនហើយ ទើបគេលើកលែងធុរៈ
 ក្នុងការច្បាំងទៀត ដើរចេញអំពីស្នាមយុទ្ធព្រជើយ ដោយសប្បាយ
 ចិត្ត នេះជាលាភរបស់អរជុន ។ ក្សិណនោះ ពពកខ្ចួលខ្មៅនោះ ក៏
 រសាត់ដាច់បាត់អស់ទៅ ព្រះអាទិត្យលេចពន្លឺភ្លឺផ្អែកឡើងមួយរំពេច
 ក្នុងវេលាប្រមាណជាមួយខណៈ អរជុនប្រកាន់យកឱកាសនោះបាន
 ស្ទុះលុកលុយចូលទៅពិឃាតជ័យទ្រង់ស្លាប់ភ្លាមនឹងកន្លែង ពាក្យ
 ប្តេជ្ញាដ៏ធំរបស់គេក៏បានសម្រេចដល់ទីបំផុតដោយប្រការដូច្នោះ ។

កាលជ័យទ្រង់ត្រូវអរជុនពិឃាតស្លាប់ដូច្នោះហើយ ពួកខាង

កុរុក៏ឈឺចាប់យ៉ាងធ្ងន់ ត្រូវគិតធ្វើការសងសឹកវិញឲ្យត្រាតែបាន, ក្នុងគ្រាជាដំបូងដៃ កើតការច្បាំងគ្នាទាំងរាត្រី នៅយប់នោះ គប់ភ្លើងភ្លឺព្រោងព្រាយពេញទាំងទីចម្បាំង, អុជបំភ្លឺមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីនឹងធ្វើការប្រឡងយកជ័យឲ្យទាន់ក្តៅចិត្ត, ក្រចឹក្សីព្រាត ៗ ក្នុងវេលាត្រូវពន្លឺគប់ភ្លើងចាំងមក មុខគួរឲ្យស្រេវវ័ន្តនណាស់ ចាប់ច្បាំងតាំងពីថ្ងៃហូតដល់យប់ទៀតជាច្រើនម៉ោង មិនដាច់ស្រេចជាខាងណាមានជ័យខាងណាបរាជ័យឡើយ ។ កងទ័ពទាំងពីរខាងបានច្បាំងគ្នាដោយទោសៈឥតស្រាកស្រាន្ត ក្នុងទីបំផុត អស់កម្លាំងរៀងខ្លួន ក៏ព្រមព្រៀងគ្នាលប់សម្រាកមួយគ្រាសិន ។

ជាគ្រោះអាក្រក់ ថ្ងៃនេះធ្វើឲ្យទុរយោធន៍ព្រួយបារម្ភទ័យយ៉ាងខ្លាំងម្តងទៀត បានស្តេចចូលទៅរកទោណាចារ្យ ហើយក្រាស់ថា «ខ្ញុំព្រួយចិត្តធំណាស់ ដ្បិតអីថែវទាហានកុរុ ចេះតែរលស់ស្តើងតិចទៅជាលំដាប់ ចម្បាំងរបស់យើង ចេះតែថយដៃចុះរាល់លើក ចុះហេតុអ្វីកាលយើងបានអ្នកចម្បាំងយ៉ាងឯក រកមនុស្សប្រៀបធៀបគ្មាន ដូចយ៉ាងលោកអាចារ្យនេះ មកធ្វើជាមេទ័ពរបស់យើងហើយ ម្តេចឡើយក៏នៅតែទើសទាក់ មិនបានសម្រេចផលទៀត ? តើនៅមានគន្លាក់កន្សៀតត្រង់ណាទៀត ? ឬមួយព្រោះតែចិត្តរបស់លោកទន់ដូចយ៉ាងភីស្មៈបណ្តាលឲ្យដែររបស់លោកទន់ខ្សោយទៅផង ? ឬក៏ព្រោះតែពួកក្សត្រិយ៍បាណ្ឌពជាគូសសិស្សរបស់លោក ? ប្រសិនបើជាពិត

ដូច្នោះតែយ៉ាងណាមួយ ក្នុងនាមនៃយុត្តិធម៌សម្រាប់ជាតិ ម្តេចក៏លោកមិនប្រគល់តំណែងរបស់លោកឲ្យទៅកណិវិញទៅ ? » ។

សេចក្តីរំជួលនឹកដល់កណិ បានកើតមានឡើងដល់ទុរយោធន៍រាល់ ៗ គ្រា ដែលកងទ័ពរបស់ទ្រង់ត្រូវគេវាយប្រាសថយទៅ ឬត្រូវបរាជ័យ ទ្រង់តិះដៀលដល់ភីស្មៈ មិនតិចជាងបីដងដោយសំគាល់ថា ភីស្មៈយកចិត្តទុកដាក់ខាងពួកបាណ្ឌពជាង ហើយរាល់តែលើកទ្រង់គិតនឹងអបលោកកណិឲ្យធ្វើជាមេទ័ព ក្នុងគ្រានេះក៏ទៀតដែរ កាលទុរយោធន៍បានឃើញអរជុនរក្សាពាក្យប្តេជ្ញាទុកបាន ធ្វើការទាល់តែបានសម្រេចដូចបំណង ហើយមិនឲ្យមានអន្តរាយដោយសេចក្តីព្យាបាទរបស់សត្រូវទៀតនោះ ព្រះហឫទ័យទ្រង់ ក៏ស្រងូតស្រងាត់ខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែទ្រង់នឹកសង្ឃឹមថា កណិនឹងយកជ័យជម្នះមកវិញបាន ដូចទឹកហូរចុះទៅសមុទ្រធំ អាចធ្វើឲ្យត្រឡប់ហូរច្រាសឡើងមកវិញបាន ។ ទោណាក្រាបទូលដូចភីស្មៈធ្លាប់ក្រាបទូលមកហើយថា «ទុរយោធន៍ បើកងទ័ពរបស់ទ្រង់បែកខ្ញែកទៅហើយ វាមិនមែនដទៃឆ្ងាយទេ គឺផលនៃអកុសលរបស់ទ្រង់ហ្នឹងឯងកុំទៅបន្ទោសអ្នកស្នាតក្នុងការចម្បាំង ដែលមានសក់ស្កូវសព្វព្រោងពេញក្បាលដូចយ៉ាងខ្លួនទូលបង្គំជាប្រកបដោយអសក្ស មានប្រទូស្តចិត្តនោះឡើយ ព្រះអង្គនៅយុវកុមារណាស់ មិនត្រូវមើលរំលងចាស់ទេ ត្រូវតែទ្រង់ជ្រាបថា អរជុនគ្មានអ្នកប្រៀបធៀបស្មើបានទេ ក្នុងផ្លូវយុទ្ធវិជ្ជា

នឹងត្រូវទ្រង់ជ្រាបថា ទោណមិនបាច់ឲ្យទ្រង់ដាស់តឿនក្នុងកិច្ចការជា
មុខងាររបស់ទោណទេ ដើម្បីនឹងឲ្យទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីពិតក្នុងរឿងនេះ
ទូលបង្គំសុំតាំងសច្ចាប្រណិធានក្នុងទីនេះថា «ថ្ងៃនេះ អរជុននឹង
ស្លាប់ដោយស្នាដៃទូលបង្គំ ឬបើមិនដូច្នោះទេ ក៏ទូលបង្គំនឹងស្លាប់ខ្លួន
ឯងវិញ» ។

លុះព្រះទ័នករក្តិស្វាងពសុធា គេចាប់ធ្វើការសង្គ្រាមយ៉ាងក្តៅ
ដៃជាងមុន ៗ ។ យដោត្តចៈជាអ្នកមានថ្វីដៃ បានជ័យជម្នះក្នុងថ្ងៃនេះ
ឈ្មោះនេះជារក្សសៈ បុត្រភីម បានធ្វើមរណកម្ម និងភេរវកម្ម ដល់
ពួកទាហានកុរុដោយទោសៈនៃរក្សសៈ, ខ្លួនគេថ្ងៃនេះមើលទៅហាក់
ដូចជាមានប្ញទ្ធិខុសពីធម្មតា គេធ្វើឲ្យសាច់ស្លឹកគង់ធន់កាប់មិនមុត
មុខគួរអស្ចារ្យ គេមិនញញើតនឹងរឿងស្លាប់ នឹងការធ្លាក់ខ្លួនទៅជា
ឈ្លើយនៃសត្រូវដូចមនុស្សធម្មតា ។ ការដែលនឹងកម្រាបគេបាន
នោះ មានតែអានុភាពនៃទេវតាម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។ គ្រានោះ កណិជា
ទាហានឯកយ៉ាងសំខាន់ម្នាក់ដែរ មានកូនសរដ៏អស្ចារ្យ ដែលព្រះឥន្ទ
ប្រទានមកតែមួយគត់ ពួកគេតឿនឲ្យយកកូនសរនោះចេញសម្លាប់
យដោត្តចៈ តួសំខាន់នេះចេញ កណិក៏ព្រមតាមសេចក្តីយល់ឃើញ
របស់គេរាល់គ្នា ប៉ុន្តែឯគោលបំណងរបស់កណិ គិតសំចៃកូនសរនេះ
ទុកនឹងសម្លាប់អរជុន ដែលអ្នកខ្លាំងពូកែជាងខ្លួនគេ ប៉ុន្តែយដោត្តចៈ
មកសម្តែងប្ញទ្ធិយុកយាក់មុខគេយ៉ាងនេះ នាំឲ្យគេទ្រាំទប់ទល់ពុំ

បាន ក៏ថ្លែងសរនោះផ្តាច់ផ្តិលជីវិតយដោត្តចៈឲ្យក្រៀមទៅ កាល
យដោត្តចៈត្រូវទេពាវុធក្រៀមទៅហើយលំដាប់នោះ ការកោលាហល
ក្នុងស្នាមយុទ្ធ ក៏ស្ងាត់ច្រៀបដូចគេលត់ ប៉ុន្តែការស្ងប់ស្ងាត់នេះដូច
យ៉ាងវេលាស្ងប់ស្ងាត់មុនផ្តួរលាន់លើមេឃ ព្រោះគ្រាន់តែស្ងាត់មួយ
ស្របក់ប៉ុណ្ណោះ ក្រោយពីនោះ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏មានការរើធ្វើសឹកនឹង
គ្នាជាថ្មីទៀត ឮសូរសន្ធិកសន្ធាប់ជាងមុនទ្វេដាពិរភាគ ។ លុះស្រេច
ការប្រហារយដោត្តចៈ ហើយកណិក៏តម្រង់ត្រង់ស្តង់ចូលទៅរក
សត្រូវចាស់របស់គេ គឺព្រះរាជាទ្រុបទ ក្រុងបញ្ចាល និងព្រះរាជា
វិរាដ ក្សត្រិយ៍ទាំងពីរអង្គនេះត្រូវកណិប្រហារខ្ទេចទៅ នៅវេលា
ជាមួយគ្នា សេចក្តីសច្ចាប្រណិធានរបស់កណិក៏បានសម្រេចយ៉ាង
រីករាយសប្បាយចិត្ត ។ ការបង្គាប់បញ្ជារបស់ទោណបាននាំមកនូវ
ជ័យជម្នះ ឬបើយ៉ាងហោចណាស់ ក៏ត្រឹមសងសឹកគ្នាវិញបាន មិនឲ្យ
ចាញ់ប្រៀបសត្រូវ ។